

Dobro z povinnosti

Nová evropská směrnice nařizuje českým firmám šířit dobro. A sepsat o tom elaborát

PRO VELKÉ A VEŘEJNÉ.

Povinné reportování dobročinných projektů se bude týkat zhruba čtyřicetky největších tuzemských firem s obratem nad 1,5 miliardy, nejméně pět stý zaměstnanci a půlmiliardovým majetkem. Půjde také o takzvané subjekty veřejného zájmu, tedy banky, pojišťovny nebo podniky klíčové pro fungování státu.

Vedoucí skladů státního podniku Čepro začali letos v dubnu přemýšlet, kde by mohla jejich firma pomoci. Nápadů se sešlo hned několik. Zaměstnanci tak například pomáhali stavět hřiště na pétanque pro seniory v Holešově a ve Vsetíně. Ide o typický příklad společenské odpovědnosti firmy. Zhruba za rok se ale firemní dobro stane pro korporace přítěží. Česko přijme evropskou směrnici prikazující velkým firmám vytvářet dokumenty, v nichž budou své neziskové projekty popisovat. A od těch, které tyto aktivity neorganizují, se automaticky očekává, že začnou.

NENADĚLÁŠ NIC

Pro ty, kteří kritizují evropskou byrokracii, je to další argument, proč se ozývat. Ohradila se dokonce i proevropsky laděná česká vláda, byť neúspěšně. Společně s dalšími státy se stavěla proti tomu, aby se takzvaný nefinanční reporting stal součástí evropské směrnice. „Podle našeho názoru by měla být tato problematika řešena na jiné platformě a ponechána spíše na dobrovolnosti, nikoli na povinnosti zveřejňovat tyto informace,“ tlumočí stano-

visko ministerstva financí jeho mluvčí Kateřina Vaidišová.

Od začátku roku 2017 nicméně začne povinnost platit. Podle odhadů ministerstva se bude týkat zhruba čtyřicetky největších tuzemských firem. Pravidla jsou taková, že reporty budou muset zveřejňovat firmy s obratem nad 1,5 miliardy, nejméně pět stý zaměstnanci a půlmiliardovým majetkem. Půjde také o takzvané subjekty veřejného zájmu, tedy banky, pojišťovny nebo podniky klíčové pro fungování státu, jako je právě zmíněné Čepro.

Povinné ohlašování „dobra“ má navíc několik nejasných záležitostí. Zejména jde o to, jak mají dokumenty vypadat. Evropa nechává podobu na jednotlivých státech, Česko se ale podle ministerstva financí žádný návod nechystá vydávat. Druhou možností jsou pak pokyny Evropské komise, sama je ale zveřejní až těsně před platností směrnice. Firmám tak zbude sepsat své dokumenty podle mezinárodních či evropských standardů, jako je například metodika GRI (Global Reporting Initiative). Jenže jak už to v podobných případech bývá, řídit

se regulami není administrativně úplně jednoduché a nechat si je potvrdit od auditorů není zadarmo. „Podobně jako jiní máme i my obavy, aby povinnosti s tímto spojené, třeba audit, nebyly tak personálně a finančně nákladné, že by to bylo na úkor samotných aktivit odpovědného přístupu. Aby lidé, kteří se nyní věnují například pomoci potřebným, poté většinu času nestrávili nad reporty,“ říká mluvčí elektrárenské společnosti ČEZ Ladislav Kříž. Přestože není seznam firem ještě vyhotoven, ČEZ mezi ně velmi pravděpodobně bude patřit.

Další nejasností je, jestli předkládání zpráv o dobročinnosti také znamená její povinnost. Podle ministerstva financí spíše ano. „Čistě de iure tato povinnost přímo nevzniká, nicméně společensky odpovědné podnikání je zcela jistě jedním z hlavních cílů přijaté směrnice. Pokud se po některých společnostech bude požadovat jeho vykazování, pak zřejmě bude logicky nutné, aby odpovídajícím způsobem zpracovaly společensky odpovědný projekt,“ říká Kateřina Vaidišová z ministerstva financí.

Povinnost zveřejňovat zprávy s sebou podle ministerstva financí přinese i hrozbu po-

JAK VZNIKÁ POVINNÉ EVROPSKÉ DOBRO

duben 2014

Evropský parlament přijímá směrnici

září 2014

směrnici přijímá Evropská komise

říjen 2014

státy EU musejí implementovat do dvou let

prosinec 2016

Evropská komise vydá do tohoto termínu nezávazné pokyny, jak má reporting vypadat

2017

směrnice začne platit

2018

firmy budou poprvé předkládat zprávy o CSR podle nových předpisů

kut. Byť je to podle úřadu ještě předčasné odhadovat, mohly by být stejné jako za nese-stavení výroční zprávy firmy. Šlo by tedy o tři nebo šest procent hodnoty aktiv firmy.

Samo ministerstvo financí nebude s nefinanční zprávou nijak nakládat. Sloužit bude jen pro informaci veřejnosti, zaměstnanců firmy nebo jejich obchodních partnerů.

CHARITA BEZ RAZÍTKA

Proč Evropa dává velkým firmám neziskové aktivity (zkráceně CSR) befelem, není moc jasné. Řada z nich nekomerční aktivity podporuje dobrovolně a zprávy o nich také předkládá. Pravda, nebývají vyhotoveny podle mezinárodních standardů a nevycházejí každý rok, nejde ale spíše o to, aby se bohaté firmy podílely na veřejném životě, než aby o tom měly skvěle sepsaný report?

Například Česká spořitelna se na vypracování reportingu nyní připravuje. Společně s mateřskou Erste si vybrala metodiku GRI. „Ve zprávě o našich společensky odpovědných aktivitách by se nový způsob reportingu měl objevit již v roce 2016, kdy bude popisovat CSR aktivity za rok 2015. Nebude to sice ještě plnohodnotný GRI report, ale bude obsahovat již většinu požadovaných ukazatelů,“ říká mluvčí banky Pavla Kozáková. Banka o svých neziskových aktivitách informuje ve výroční zprávě, zprávy vydávají i dvě nadace, jež založila.

Podobně je na tom mladoboleslavská Škoda Auto. Zprávu o trvale udržitelném rozvoji vydává od roku 2005 s dvouletou periodicitou. Nicméně ani její materiály nebude moci ministerstvo financí uzнат, Škodovka se proto chystá plnit standardy GRI4. Její aktuální zpráva v tomto režimu by měla vyjít během několika týdnů, jako jedna z prvních svého druhu v Česku. Přestože firma evropskou normu vítá, je z jejího vyjádření cítit po-

dobný názor, jaký má ministerstvo financí.

„CSR dlouhodobě funguje a mělo by fungovat na dobrovolné bázi. S regulacemi se v této oblasti musí postupovat velice citlivě,“ upozorňuje Jana Bahníková ze Škody Auto.

Úřad Andreje Babiše alespoň firmám vzkazuje, že se jim bude snažit kvůli nefinančnímu reportingu zbytečně neztěžovat život.

„Budeme chtít využít maximum úlev, které směrnice umožňuje,“ říká Vaidišová. Příliš velký prostor k manévrování ale není. Ministerstvo tak třeba dovolí dceřiným firmám, aby zprávu nepředkládaly, pokud bude součástí dokumentů jejich mateřské firmy. Více nápadů na ulehčení zatím na světě není.

Ředitelka Asociace společenské odpovědnosti sice připouští, že některým firmám může nová povinnost připadat jako administrativní zátěž, pomůže podle ní ale zvýšit transparentnost firem. CSR aktivity mají i vedlejší podpůrné efekty. Firmám se lépe jedná s bankami o úvěrech, s radnicemi nebo politiky.

Škála aktivit, které české firmy podnikají, je poměrně velká. Například nadace České spořitelny se svými partnery pomáhají seniorům, lidem s mentálním postižením, v oblasti vzdělávání či vědy. Jen v roce 2014 obě její nadace věnovaly na charitu 76 milionů korun. Novější z obou organizací je Depositum

Podobně jako jiní máme i my obavy, aby povinnosti s tímto spojené, třeba audit, nebyly tak personálně a finančně nákladné, že by to bylo na úkor samotných aktivit odpovědného přístupu.

K ČEMU JE CSR

Nehledě na evropskou snahu na světě přibývá firem, které se chovají společensky odpovědně. I Česko tento trend kopíruje. Když zde začínala fungovat Asociace společenské odpovědnosti, byla jejími členy zhruba třicítka firem. „Za poslední dva roky jsme téměř zčtyřnásobili počet svých členů. Společenská odpovědnost již není trendem, stává se normou,“ popisuje ředitelka asociace Lucie Mádlová. Od letošního dubna v Česku též působí mezinárodní iniciativa UN Global Compact sdružující přes 13 tisíc organizací se 60 miliony zaměstnanci ve 165 zemích světa. I její počet členů neustále roste.

Bonum. Spořitelna do jejího jmění vložila peníze z promlčených pohledávek nebo již zakázaných anonymních vkladních knížek. A jde o slušnou částku, bezmála jeden a půl miliardy korun.

Spořitelna, stejně jako ostatní podniky dokážou svoje peníze na dobročinnost rozdělit. Těžko si představit, že to budou od roku 2017 dělat automaticky lépe. Spíš ta dobrota bude stát víc peněz. ●

PETR WEIKERT • weikert@mf.cz